

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 19 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiri- stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištevno, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

Vstane v Hercegovini in Bosni.

Iz Belgrada 28. avg. [Izv. telegram „Slovenskemu Narodu“]. 1000 Srbov je sinoči udarilo na bosniško mesto Preboj; zapalili so to mesto, in še dve turški vasi zapalili.

Iz Belgrada, 28. avg. [Izv. telegram „Slov. Narodu“]. Turci so napali kristijane v cerkvi bosniškega samostana Buković. Vsleg tega je vstala raja novovaroškega pašalika. Novovaroš gori zapaljena od ustašev. (Glej 3. stran.)

Zemljevid kaže, da je Novovaroški okraj in mesto Preboj v jugu Srbije, kjer je najbližja Črneji gori in Hercegovini. Torej si vstaši že roke podajajo in Srbija je zvezana s Črno goro!

Večkrat smo že izrekli, da je velik uspeh na slovanskem jugu samo mogoč, ako v delovanje stopi Črna gora in Srbija in se ves balkanski polotok Hercegovincem in Bošnjakom pridruži. Vendar uže sedaj ima vstane uspeh, kakoršnega se pri njegovem početku nismo nadejali. Norce so se delali od početka vsi Nemci, in celo naši domači pesimisti so se nam nasmehovali, ko smo pred sedmimi tedni uže važnost v ta na vdež iz malega uzroka vzrasli upor pokladali. In, evo, sedaj se vse velevlasti Evrope zanimajo za vstaše, katere je „N. Fr. Pr.“ od početka mislila s tajbo, pozuje s posmehom uničiti. Ko bi upor nobenega družega nasledka ne imel, nego sedanje interveniranje Evrope, sedanje občno teoretično priznanje človeških pravic ubogaj raji,

vreden je prelite krvi, vreden moralne in dejanske podpore in simpatije, katere mu je dohajala od vseh Slovanov. Kar se morda ne bi sedaj izvajalo, bode se v petih ali desetih letih gotovo. Poglejmo nazaj. Ko se je Luka Vukalović bojeval, kako malo se je drug svet zanimal za Hercegovino! A sedaj je vse drugo. Kako vse drugače je bilo n. pr. z vstankom leta 1858. Tačas je, izvzemši nezmožne ker ne vladujoče Slovane vsa Evropa bila za obranjenje Turčije, za „status quo“. Tačas je Anglija kar 80 milijonov frankov Turčiji posodila, da je mogla upor zatreti. A dan denes Turkom manjka krvavo bolj denarja ko tačas, in Angličani ne dajo nič, da, njihov zastopnik v Carigradu lord Elliot sultanu kar v obraz resnico govori očitaje mu finančno nemarnost in nered v Turčiji, a sultan mu ne obrne ponosno hrbta, kakor njegovi predniki, nego prosi in zagovarja se „bolni mož“. In tisti angleški časopisi, ki so nekdanj živo dokazovali potrebo Turčije, priznavajo, da je denes „mrtva roka“. — Isto tako se vidi, kako močno se je slovanska solidarnost uže razvila. Od vseh krajev Slovanstva prihajajo doneski za vstalce in cel kup slovanskih časnikov imamo pred soboj, in vsi so polni navdušenja in simpatije.

Brzjavno se razglša uvodni članek zadnjega „Glasa Črnogorca“ ki piše te-le navdušene besede: Vstane raste, dohajajo vesti velike imenitosti. Narod zahteva vojno s Turki, diplomacija je ne more več preprečiti (zabraniti). V obetavanje in garancije Turčije nihče več ne verjame. Z vstankom se bodo

oslobodili narodi kljubu kronanim glavam. Ako vstane postane obči, Srbija in Črnagora ne bosti gledali s prekrizanimi rokami! Ali zdaj ali nikdar!

Iz Broda se „Obzoru“ brzojavlja, da vstane od Staregradiške do Kobaša v Bosni ne napreduje, ker vodjev manjka. (Kje so hrvatski graničarji!) Ali v Svilaju izpod Broda je vstane začel se. Ne potrjuje se da je v Belini vstane. Na Srbijo je strašna jeza, da ne pošlje pomoči. Iz najbolj zanesljivega vira izvedamo, da je v Novem pazaru in v Starej Srbiji upor nastal in da čete iz Srbije gredo v Hercegovino. Izvestno je, da je Oreškovič šel v Hercegovino. Iz službenega vira vemo, da je v gradiško okrožje v vsem prešlo iz Bosne 16.000 ljudij.

Iz Belgrada se piše „N. Fr. Pr.“, da se vse pripravlja na boj. Naredba vojne ministra ukazuje, da se takoj vsa oprava narodne vojske za vojno sposobno pripravi, zdravniške potrebe, posebno obveze preskrbi vse kakor hitro mogoče. Vojakom na deželi je naročeno, da morajo kadar bodo sklicani, vsak za tri dni živčaja soboj prinesiti. Vse konje, ki so za vojsko sposobni, smejo vojaški načelniki lastnikom kar vzeti in jim le pismeno potrditi s ceno vred; žito se kupuje in v trdnjavi Semendrija nakopičuje. — Več bosenskih četovodij, ki so v Srbiji živeli, šlo je v Bosno vodit upornike, mej drugimi tudi glasoviti Golub.

Iz Vinodola na Hrvatskem primorju je šlo 40 mož Bošnjakom na pomoč. „Na-

Listek.

Mej Slovaki.

II.

Slovani v Avstriji smo prav za prav vražji ljudje. Plodonosne, krasne okrajine ima Slovan v lasti, pod zemljo leži v slovanskih krajih milijone in milijone zakladov, zemlja, obnebje in vse, kar more narava človeškemu delu, življenju podati, je Slovanu na razpolaganje dano, in vendar je Slovan po večjem v Avstriji berač na lastnej zemlji. Če bi nas Slovane bog kaj ljubil, dal bi nam bil neko vero, katere glavno vodilo bi bilo: dokler nijsi vsaj četrt milijonarja, ne prideš v nebesa, jesti moraš vsak drug dan pečenko, ali da se boljše vkrepiš, jej surovo meso, negledé na kvatre ali nekvatre. Iz kože je uiti, če človek videti mora, da so slovanske okrajine preskrbljevalni zavodi za tujce, ki v lastnem domu nemajo pogojev življenja, in to vse izvira iz našega katoli-

cizma, podarjenega nam uže po naravi, to je, našega vegetinarstva, poštenja v večjem merilu, kakor je bogu ljubo, naše pasivne narave. Evo Slovaka. Lep kos zemlje njegovo domovje, prst se oratarju črna in mastna izpod lemeža vali, ravno polje, na vznožji gozdatih hribov vinsko trsje, plodonosne reke, ugodno obnebje — in vendar v izobilju narave sluga drugim tujim narodom!!

Menda je ravno dobra ta materialna podloga slovanskega življenja sploh in posebno Slovakov kriva, da smo sluga tujstvu, ki le količkaj poguma kaže. Nam je narava premalo mačeha. — Je uže zlodej, kaj se hoče.

Kakor povsod nižave sin, je tudi Slovák, kolikor sem ga na deset milj videl, majhene postave, ali čvrst. Gorjanci, ki iz Karpatov po plavih v nižave prihajajo, so večji in dostikrat se nahaja mej temi 6—7 čevljev visok človek. Potovalec po našem slovanskem Gorenjskem ali doli po Črneji

gori ali Srbiji, videl si lep ljud, visokim čelom etc. Po slovaških ravninah najdeš široka čela, lica, obrobljena po dolzih, na pleča visečih laseh, nahajaš razvajenec po južnej svojej domovini, ne prav lep ljud. Govorim tu o kmetu. Obrtit je, kakor Sloven. Čudna je navada to. Joče se, z navadno skrhanu britvo strgaje po licu, ali bog ne daj, da bi si dal rasti brado. Sicer je res, da kmet v svojem večkrat prašnem delu nema časa, umivati si prah iz goste brade, ali rajše vendar to storim, kakor pa, da se uže celi teden bojim na sobotni večer, kadar je treba vse svetnike klicati na pomoč. Nošaja je lepa. Bela raševina jej je glavna tvarina. Če pogledamo Slovaka, kako se od nemila do nedraga po svetu kot dratar podi, in prisposabljamu kmeta lastnika, vidimo mej tema veliko razliko v obleki.

Praznično oblečenega Slovaka v domovini njegovej bodeš radostno gledal, njegova obleka je lepa. Pokriva se v ravnini tu pa tam z malim klobukom, mlajši ljudje po

pried tako i ostali Hrvati, pak čete spasiti svoju braću," piše „Obzorov“ dopisnik.

Vladna „Pol. Corr.“ poroča, da je pop Zarko z 500 vstajniki, največ srbskimi prostovoljci od srbsko-bosenske meje udaril čez Višegrad. 24. avgusta so ga turški vojaki iz Višegrada prijeli, a on jih je pretepel in maršira dalje proti Hercegovini.

V Cetinji delajo Črnogorci hitro priprave. Vsak dan se naredi 100.000 patronov in 20.000 angleških pušk se pričakuje.

Celó „N. Fr. Pr.“ ne taji vstanka v Bosni več, kakor jej tudi v nemško dušo hudo dene, da se nemškim prijateljem, Turkom, ne godi prav dobro.

Od Trebinja se piše „Narodnemu listu“, da Turki mrtvim glave odsekavajo in jih soboj jemlje. Vredni pristaši in prijatelji naših nemškutarjev.

Isti list pravi, da Srbija mora v akcijo stopiti, da naj knez boj napove, ali pa prestol zapusti. Diplomacija ne bode nič opravila, ker konca boja ne bode prej, predno ali ustašev ali pa Turkov več ne bo.

V članku „Posredovanje ili rat“ pravi dalmatinski list, da se ustaši ne morejo nobenemu posredovanju udati in reče dalje; „Nije moguće da se Turska preinači, v svojoj vladi i svojoj zapovjedi nad evropskim kršćanom. Prošlo je mal da ne pet sto godina od kad je palo srbsko carstvo i od kada polumjesec vlada sa jugoslavenskim narodom Balkanskog poluotoka, a i ipak traje još mržnja među kršćanom i Turčinom a možda je ta mržnja još veća. Nije se našao još nikakav živalj srodnosti“.

Na konec pak se „Narodni List“ na Srbe obrača pišoč: „Ali je za Srbiju i Črno goru osobito vrijeme dragocjeno. Svaki dan, koju prodje, dan je izgubljen. Najbolje posredovanje, da se brzo umiri Bosna i Hercegovina, bilo bi to, da Srbija sa glavnim odielom svoje vojske koliko prije osvoji Kosovo polje, i da ondje dočeka nasrtaj turske vojske, koji se samo s one strane može abiti. Ako Srbija krene, Crnagora neće kasniti; i velika bitka dobivena na znamenitoj ravnici oslobodila bi za uvijek od turskog

jarma dvie ljepe pokrajine koje su joj s traga.

„Ako u žilah srbskih zastupnika skoro izabраниh teče krv onih, koji su na Kosovu pali, ako vapaj osvete koji se često čuje, nije samo hvastanje, ako junačka djela Karagjorgje i Miloša nisu još zaboravljena, mi se nadamo, da će program skupštine, koja se mora otvoriti, biti enaj koga mi navedosmo. Nova skupština znati će shvatiti značaj naših vremena i svoju zadaću, razpršiti dinastične spletke, srušiti snažnom rukom sve zaprieke, koje stoje na putu gotovu i odvažnu delovanju.

„Bude li tako postupala, mi čemo zaključiti da nada bolje budućnosti i gradjanskog života za jugoslavenske narode Balkanskog poluotoka, nije več prazna rieč. Ali bude li vrijeme gubila v gole deklamacije i u fina promozganja, propusti će ove jedine zgode a neće učiniti ništa i tada čemo kazati da Turčin i njegovi prijatelji nemadu krivo, a da je Slavjanim žalibože dosudjeno biti: robovi svi i svuda!“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 28. avgusta.

Tudi na **Tirolskem** bodo v začetku oktobra dopolnilne volitve za državni zbor namestu onih poslancev državno-pravne stranke, ki so mandate odložili. Ti poslanci so: Giovanelli, Rapp, Graf in Dipauli. Nova volitev je uže razpisana, ter bode v kmetaskih okrajih 7., v mestnem okraju Brixen-Bruneck-Lienz pa 9. oktobra. Poslanci pravne stranke bodo gotovo zopet izvoljeni; če bodo pa v državni zbor šli, ali ne, je drugo vprašanje.

V **hrvatskem** deželnem zboru je kakor uže povedano dr. Makaneec z navdušenimi besedami potegnil se za jugoslovanske brate vstajnike, interpelujoč vlado zaradi vstalih bratov v Bosni. Govornik je rekel mej drugim: „Zbor naš se je sešel v okoliščinah, ki so pozornost celega sveta nase obrnile. Žalibog, da se naša dežela pri tem ne more kot država, nego le kot „pars adnexa“ (pritiklina Ogerske) v ozir jemati. Še nikoli nijsem odvisnosti naše dežele tako globoko čutil, ko pri zaslišanju k. reskripta. Pač se nam obeta v njem rešenje reškega vprašanja in sklopjenje vojaške krajine z domovino, toda le onda, če bodo okoliščine ugodne. Dalmacije pa sedaj, ko se tako važni dogodki pripravljajo na balkanskem

polotoku, reskript niti ne omenja. Politika oportunistva veže hrvatskemu narodu roke ravno sedaj v najbolj ozbiljnem času, ko nas čakajo velike dolžnosti, na katere smo vsak dan opomenjeni. Vem da vam gospoda moja, za naše uboge brate na jugu srce gorko bije, zato ne sme deželni zbor zapirati ušes kriku bolesti, ki iz Bosne in Hercegovine k nam dohaja nego mora, spominjaje se svojih dolžnostij, nele vse svoje pravice, nego tudi svoje dolžnosti pred očmi imeti, če tudi Evropa divjanje Turkov trpi. Evropa gotovo čuti, da je dosedanja politika na jugu bila grd madež za moralo, kulturo in človečnost. Evropa čuti, da se je zelo pregrešila, ko je teženja Slovanov po svobodi zadrževala in turško divjost z veseljem gledala. Razen tega je bila tudi zavist mej velikimi vladami in njih sovražstvo do vsega, kar nosi ime Slovan kriva, da je Turek močnejši postal. Ako bi podjarmljeni Slovani brez tuje pomoči turški jerem odvrgli, stopile bi takoj velike vlade z svojimi zahtevami pred osvobodjene Slované; toda ti ne bodo pozabili in ne odpustili infamne perfidije, s katero so sedaj zapuščeni. Evropa, ki je trmasto mogla poslati legijone v Azijo se ne briga za prelivanje krvi na jugu in za to skrbí, da diplomatskega bahanalja ja nihče ne moti. Diplomacije evropski se posvetujejo o zadevah na Balkanu in ponujajo svoje posredovanje pripomirjenji vstaje. Kakor da bi Turkov ne poznali. Turški poslanik naj pritožbe ustašev preišče in iz Carigrada bode slučajno prišla pomoč! To je vse uže bilo, in vendar je stvar denes bujša nego kdaj. Vsaj je le eno sredstvo, in to je, da se našim slovanskim bratom njihove pravice dajo. Toda Evropa je pozabila na naše slovanske junake, ki so za evropsko izobraženje kri prelivali odbijaje divjo druhal. ona pozablja, kaj je slovanski jug trpel, in ne misli več na to, kako so Slované ravno ko žrtev pred divje zveri postavili, še na staro rimsko „lex Rhodia de jacta.“ — Najbolj žalostno pa je, da Avstrija tako hladnokrvno gleda, kako Turki na avstrijske meji starce, žene in otroke koljejo, obešejo, požigajo; z nepopisljivo okrutnostjo deca z maternih prs trgajo in v vodo mečejo; Avstrija mirno gleda, ne čuti se poklicano, postaviti se za uboge žrtve, ker diplomatje tako hočejo.“ — To je gotovo moževska beseda in ob pravem času na pravem mestu govorena. Tembolj nas žali, v „Obzoru“ čitati članek, ki se Makancu roga in malostno kritizira.

Vnanje države.

Izmej diplomatskih poslanikov velevlastij, ki pojdejo v **Hercegovino** vstajnike pregovarjat, naj se s Turki pogo dijo, prideta avstrijski generalni konzul Vasič in ruski zastopnik, konzul Jastrebov, 31. t. m. v Dubrovnik, kjer se snideta z nemškim zastopnikom baronom Lichtenbergom. Francoski zastopnik generalni konzul Devienne, dalje zastopnik Italije konzul Durando, prideta iz Sarajeva naravnost v Mostar, kjer bode najbrž skupni shod vseh zastopnikov. Iz Carigrada poročajo, da potuje kot izredni komisar turške vlade k pomirovalnim razpravam obravnavam predsednik državnega sveta Server-paša preko Kleka.

Nemški princ-naslednik je pri obedu na Gürzenichu pri Kölnu napil nemškemu cesarju, češ, da je njegova skrb le na to idoča, da se mir ohrani.

V **Ameriki** bode vojska. Panama je napovedala zveznej vladi Columbia vojno.

Dopisi.

Od Borovnice 23. avg. [Izv dop.] (Izlet bralnega društva.) V nedeljo po pólú dne je napravilo bralno društvo izlet v pol ure oddaljeno Bistro k gosp. J.

večjem, Gorjanec pa nosi klobuk z velicimi okraji. Hlače in suknja so pretkana z rudečimi ali modrimi rožami. Na delavnik se Slovak nič ne razločuje od Hrvata. Široke breguše, hodna srajca, klobuk, opanke ali nič na nogah, in dobro je za delo in za hudo pekoče solnce. Po zimi lep kožuh. Ženstvo je majheno, ali močno, postavno, okrogolično, dobro rejeno, „valarji.“

Obleka njega je različna po starosti. Najlepše so dekleta opravljena, ki še nobene „podkve — izgubile“ nijso. To ti je orijentalčna raznoterost barv: lepe škornjice nosijo noge, kratka kiklja jih ne skriva, oprslik ali modree modro ali rudeče je čedno pretkano z zlatom, srebrom, ali rudečo ali modro svilo, rokavci nenavadno umetno z rožami, ali vsakako ne belimi, pretkani, pustivši tri četrtinke dobro rejene roke proste. Na prsih se vé da kitica rož za fanta, če je priden. Dolgi lasje so v eno kito združeni in na koncu te kite cel šopek modrih, rudečih svilnatih trakvv. Cela podoba

je, če je še obražček lep, za zaljubiti se lepa. Starejše žene oblačijo se bolj enobarvno in na glavi jim je dolga ruta s čednimi čipkami. Videl sem fante in dekleta pod vaško lipo plesati — prav lepa podoba za malarje. Dekliška obleka je osobito lepa in elegantne dame v toplicah si narejajo tako obleko, ter se v njej fotografu vsedajo. — Vasi so velike, hiše iz ila zidane, slamo krite, stanovanje in hlevi, škedenj, vse v v enej vrsti. Goveja živina je lepa, konji — mačke. Gosij veliko, veliko. Sadja tudi.

To v kratkem vnajno ljudstvo. V drugem je Slovaku ponižnost kakor Slovenca glavna „čednost.“ Čuditi bi se bilo, če bi v tem oziru bilo drugače. — „Thut nichts, der Jude muss verbrannt werden,“ se je nekda na posameznih ljudeh izvrševalo, zdaj je to na pr. v „srečnej“ državi parola narodov, ki cele narode držijo na torturi in uže komaj čakajo, da jih morajo sezgati na gromadi narodne lakote.

(Dalje prih.)

Verbiču. V hladnej senci prostorne obrašene nte na vrtu tik šumečega zelenega bistriškega potoka sešlo se je precejšno število udov pri dobri štajerske kapljici v namenu vedriti si glave. — Zabava je bila izvrstna, živahna, pa vsaj mora biti, ako so vsi jednih misli, ako krepki glasi ubranega petja živce razgrevajo. Napivalo se je razno. Prva napitnica je veljala presvitlemu cesarju F. J. v znamenje neomenjene udanosti prestolu. Cesarsko pesem je pelo celo društvo; ob bregovih Bistre pa so bobneli možnarji, katere je g. Vrbič zažigal, kakor so naši predniki Turke preganjali. Spominjalo se je krvaveče braće na jugu in njih nasprotnikov, pravih in nepravih Turkov. — Pozno zvečer se je društvo podalo domov z izrazom gorke želje, da enaka narodna zabava dolgo ne izostane. Tudi se mora omeniti da se je g. Josip Vrbič izkazal vrlega narodnjaka in za napredek naroda vnetega domoljuba, katerega hoče bralno društvo v vednem spominu ohraniti. Kar se tiče postrežbe zasluži on kot krčmar i njegova draga ženka še posebno zahvalo! Da se zopet vidimo!

Izpod Črnivca na kranjsko-štajerske meji — 26. avgusta. [Izvirni dopis.] Mej gornjegradskim in kamniškim okrajem je zdaj vozna cesta popolnem v lepem stanju, tako, da je občevanje uže prav živahno postalo. Gornjesavinčanje, ki so poprej le s Celjem občevali, se zdaj v Kamniku obračajo in od tod vse potrebno dobivajo. Naj mi bode tudi kot Gornjesavinčanu dovoljeno, povedati, kaj sem pri svojem zadnjem obiskavanju v Kamniku hudo pogrčeval, in čemer se Celje ponositi sme. To je nočna svečava. V Celji imajo plin, v Kamniku pa še petroleja ne. Nekaj starih leščerb je sicer videti po Kamniku in ako lih je bila črna noč, vendar nij nobena teh leščerb gorela.

Kamniški župan, vse hvale vreden mož, ki je postal častni stotnik varaždinske domobranske družbe in je zaradi tega Varaždincem 1000 cekinov daroval, bi se lahko tudi Kamničanom prikupil, ako bi jim k svetlobi pomagal.

Naj samo še omenim, da je v Kamniku navada, gostom, če se domu na večer podajo, lampico posoditi, s katero si po mestu svetijo. Mislim, da bode ta opazka zadovoljila, da se i v Kamniku luč prižge. Sicer pa je Kamnik prav lepo mesto.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

(Došel po končanem uredovanju.)

Iz Spljeta 28. avg. Včeraj je hotel drug turški parobrod izbarkati pred Dubrovnikom, a turškemu častniku, ki je hotel govoriti s turškim konzulom, nij bilo dovoljeno iz ladije izkrcati se. Parobrod se je vrnil proti Kleku. V kloštru Kosjelo so se posvetovali glavarji vstajnikov o skupnem stopanji. Blizu Stolca so popalili vstajniški več turških vasij.

Domače stvari.

— (Prijetelje), kateri so pošiljali doneske za list na adresu mojega imena, prosim, naj do 9. septembra izvolijo adresirati vse za naš časopis namenjeno z naslovom „Uredništvo Slovenskega Naroda“.

Jurčič.

— (V Kranji) je občinski odbor sklenil razškofo gosp. Vidmarju podeliti častno meščanstvo.

Razne vesti.

* (Na univerzi) v Černovicu so dalje imenovani sledeči profesorji: Ziegler iz Sibinjain Lofert iz Dunaja za zgodovino; Wrabel iz Lvova in Goldbacher iz Gradca za filologijo; Bidinskij iz Dunaja za rumunski jezik; Marty iz Švice za filozofijo; Strobil za nemško literaturo in Kaluzniacki iz Levova za slovansko filologijo. Vseučilišče se bode meseca oktobra svečano odprlo.

* (Bavarski vojvoda) Karel Teodor, ki je vsled padca raz konja uni dan umrl, poročen je bil morganatično z grofico Boysdorf. Bila je to brhka gospa in on jo je imel zelo rad. Imela sta tudi uže več otrok. A pozneje se je začela grofica bolj rediti, postala je polnejša in premda jo je vojvoda še zmirom enako rad imel, se je vendar bala, da ne bi izgubila njegove ljubezni. Začela je tedaj nadlegovati zdravnike, da bi postala zopet tenka. Rabila je razna zdravila, a vse nij nič pomagalo. Ko vidi, da vse nič ne izda, ji svetujejo njene prijateljice naj gre k nekeji stari babi, ki vsakemu pomaga. Grofinja gre res k njej in baba ji svetuje sredstvo, vsled katerega je grofinja res neizmerno skujsala. Dala ji je kisa, v katerem je bil raztopljen zeleni volk. Ker je bila grofinja čez dalje slabši, so iskali zopet pri zdravnikih pomoči a prepoznalo. Grofinja je umrla.

* (Mučenje ljudi.) Pruski poveljnik v Franstadtu v Šleziji je pustil 58. pešpolk pri vročini 20th stopinj marširati v Freistadt. Mej potjo je šest mož takoj mrtvih obležalo, upehani vojaki so ležali po grabnih ob cesti in še sedaj jih je 30 v bolnišnici. Enako je drug pruski regiment v velikej vročini marširal iz Harburga v Hamburg; vojaki so padali na cesti, da so jih morali v sosednje hiše nositi, in 5 jih je vsled tega umrlo. Enako se nam piše o nekem avstrijskem poveljniku, ki je oni dan pustil v silnej vročini bataljon lovcev na Kahlenberg pri Dunaji marširati. Dejan je bil vsled tega v disciplinarno preiskavo. Čas bi uže bil, da bi to nepotrebno mučenje ljudi nehali. Oficirji menda vsaj vedo, kaj da se pravi v popolnej opravi v takej vročini početi hoditi. Bajde premorejo tudi gorkomer.

* (Nemški zvon.) Nemški cesar Vilem je dal za steno cerkev v Kölnu vlti velikansk zvon iz kanonov, katere so Nemci v zadnji francoske vojski Francozom vzeli. Ali zvon se je tako nesrečno vlti, da neče nobenega nbranega glasu od sebe dati, baje ker je nabijač v slabem razmerju z zvonom. Lehkoverni ljudje pravijo, da so kanoni na tak način dobljeni, da se osoda maščuje in ljudje se norce delajo iz nemških šovinistov.

* (Iz Sijama) poroča angleški dopisnik, da je velika množica žensk izročila kralju prošnjo, ka naj prepove njihovim možem, da jih ne bodo zastavljali v igri drugim. Nij še znano, kaj je kralj na to storil.

* (Jugoslavija.) Našemu denšnjemu listu je priloženo vabilo na naročbo na prvo zagrebško umetniško in industrijalno izložbo gospoda E. F. Bothe-ja, na katero pozornost svojih bralcev z opombo obračamo, da se delo na tej podobi še nadaljuje, ter bode v malo dneh skoraj dokončano. Umetniška naprava, ki jej je izdelanje Jugoslavije izročeno, je uže večkrat poslala poskušnje o napredavanju tega dela, ki so bile od strani izvedencev kot popolnem dovršene in po originalu zvesto izdelane izpoznaue, in je tedaj z ozirom na slovo firme pričakovati, da bodo tudi podobe z oljnatimi barvami z isto natančnostjo, skrbnostjo in pridnostjo izdelane, katera se je dozdej kazala, in katero zaradi njihovega namena tudi zaslužio.

— Ker naročnina in z njo znižana cena za

podobo 15 gld. z dnevom, ko slike dojdejo, neha, zato se vsakemu priporoča, da se z naročnino podviza in si s tem redke kinč za sobo cenó in v kratkem preskrbi.

Listnica administracije.

Rodoljubi v Zagorji na Notranjskem 13 gl. 30 kr. Rodoljubi iz Proseka 15 gl. 60 kr. Gorjupovi pomočniki iz Proseka 4 gl. 40 kr. Veselo društvo na kegljišči 4 gl.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprevajenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato tilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, siljenje krvi v glavo, tumenje v ušesih, slabosti in bledenje pri nosečih, ožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenke in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravnika svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastonj. Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravnika svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sealni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodehju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsni boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravlilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetvalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalesscière du Barry vsosttransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Montona, Istra.

Učinki Revalesscière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 3. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesscière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanju odpraviti; toda Revalesscière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprevajenji, nespanji in hujšanji.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznaidejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tišcanji v prsih.

Št. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i t. d.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na cení, gledé hrane.

V plehaših pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah a 2 gold. 50 kr.

a 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu a 7 ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“.

v Gradel bratje Oberanzmeyer, v Ins-
bruku Diechtl & Frank, v Celovei P. Birn-
bacher, v Lenči Ludvig Müller, v Mariboru
M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v
Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čer-
novicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Da-
vidu, lekarju, v Graden pri bratih Oberranz-
meyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu
lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaž-
dinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh
mestih pri dobrih lekarjih in specerijah trgovcih:
tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih
nakaznicah ali povzetjih. (210)

Dunajska borza 28. avgusta.

(izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . . 70 gld. 05	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . . 73	10
1860 drž. posojilo . . . 111	50
Akcije narodne banke . . . 918	—
Kreditne akcije . . . 206	70
London . . . 111	65
Napol. . . 8	92 1/2
C. k. cekini . . . 5	28 1/2
Srebro . . . 162	10

Postene in pridne

osobe, katere imajo veliko znancev, lahko dobé
dober zaslužek v stvari, ki se zmirom lahko prodaja.

Ponudbe naj se pošiljajo pod naslovom **W. K.**
1827 na ekspedicijsko anonis gosp. Rudolf Mosse,
Praga, Graben 14. (288—1)

Brezplačno se sprejme za

Praktikanta

dijak, slovenskega in nemškega jezika zmožen, ki
je vsaj nižjo gimnazijo dobro dokončal v lekarni
podpisane.

Pogodbe se žvedo plsmeno pri

Cesar Emil Andrieu-tu,

(291—1)

lekarniku v Radgoni.
(Radkersburg, Steiermark.)

Tuji.

26. avgusta:

Evropa: de Osmia iz Trsta. — Lasel iz Pešte. — pl. Peteanič iz
Grada. — Eisenzopf iz Dunaja. — Schuner iz Pešte. — Tedeschi iz Trsta.
Klein iz Pešte.

Pri **Slonih:** Tomiček iz Insbruka. — Valentinič iz Hrastnika. — Volk
iz Kaniže. — Aichholzer iz Grada. — Burgstaler iz Reke. — Myzki iz
Kaniže. — Kramar iz Insbruka.

Pri **Maličih:** Gros iz Dunaja. — Zore iz Vipave. — Sežak iz Grada.
— Meister iz Dunaja. — Esinger iz Dunaja

Prve dni meseca junija je odpuščen
vojak izgubil v Ljubljani svoje od-
pustno sprčevalo (Abschied). Kdor ga je našel,
naj ga blagovoljno odda proti nagradi v administra-
ciji „Slov. Naroda“. (286)

Izborno prirodno

(289—1)

vino

od lanskega in prejšnjih let priporoča po najnižji ceni

Peter Grasselli,

v Ljubljani,
na velikem trgu, 263.

v Šiški,
Čadeževa hiša, 166.

Važno za gospodarje!

Zaloga poljedeljskih mašin

od

B. Smetan v Graden (Griesgasse),

priporoča svoje najboljše in prav cenó

Ročne mlatilne mašine s patentiranimi vreten-
skimi bobni po 110 gld.

Vlačilne mašine od 270 do 300 gld.

Vinte za žito snažiti, male 35 gld., velike 50 gld.
Trieur (mašina za iztrebljenje kokalja in graham) 135 gld.

Ročna mašina za ličkanje turšice 35 gld.

Ročni mlin za debelo mleti, mali 75, veliki 95 gld.

Rezalnik za repo ribati, mali 35 gl., veliki 50 gld.

Preše za vino in sadni mošt od 100 do 365 gld.

Škoporezne mašine od 75 do 100 gld.

Plugi razne vrste od 12 do 20 gld.

Katalogi in zapiski cen se franko pošiljajo, če

se želi.

(280—3)

St. 11380.

Razglas.

Mestni magistrat v Ljubljani je primerno
všolanju otrok, ki so dolžni ljudsko šolo
obiskovati, tudi obredvema mestnema deškema
šolama pridejani rokodelski pripravljavni šoli
vsakej posebej svoj šolski okraj določil, po
katerem bodo mestni deli nasledno všolani:

V I. mestno ljudsko šolo za dečke
v licealnem poslopji:

- od mesta; hiše številke 1 do 13, dalje
od štev. 234 do 314,
- celo poljansko predmestje,
- celo šentpetersko predmestje, in
- hiše v frančiškanskih ulicah.

V II. mestno ljudsko šolo za dečke
v krakovskem predmestji:

- od mesta; hiše št. 13 do 234,
- celo karlovske predmestje,
- Kurja vas,
- Krakovo, Trnovo,
- gradišče predmestje, in
- razen hiš v frančiškanskih ulicah vse
druge hiše kapucinskega predmestja.

To se rokodelskim mojstrom z pristav-
kom naznanja, da morajo svoje v rokodelsko
šolo ne sprejete, v omenjenih mestnih delih
stanujejoče učence, ker se pripravljavna šola
19. septembra t. l. začne, uže 17. in 18.
septembra pri dotičnih šolskih vodstvih zarad
sprejema oglasiti. (287—1)

Mestni magistrat v Ljubljani,

25. avgusta 1875.

Strelovod.

Pogostne strele v poslednjem času v poslopja, ki so brez strelo-
voda, napotile so podpisane, da opozori posebno občinstvo na svoje po-
kušene strelovode najnoveje sestave in je priporoča. Stroški se naznanijo,
in so izračunjeni prav po ceni. **Ignacij Tagleicht**, skladišče strelovodov,
na drobno in debelo. Od 12. avgusta I. Heiligenkreuzerhof, Grashofgasse
3, Wien. (269—9)

Naročila iz provincij bodo hitro in redno izvršene.

Podpisana tovarna strojev potrdi s tem, da se je Reform-izleček,
katerega nam je gosp. **Ferd. Fritsch** iz Dunaja poslal, glede njegove
rabe pri odtisku, kar čistoto in trpežnost zadene posebno izvrstno obnesel,
in se zarad tega vsakemu posebno v porabo priporočiti more.
Na Dunaji, 30. septembra 1869.

Rudloff,

knjigovodja tovarne strojev za državne železnice.

Uže več časa dobivam od gosp. **Ferd. Fritscha** na Dunaji Re-
form-izleček, kateri zadostuje vsemu, kar se od dobrega črnila zahteva.
Preobširno bi bilo, izvanredne prednosti tega izlečka tu razlagati. Zado-
stovalo bode, ako se omeni, da je pri tukajšnjih krajevih oblastnjah in
velikih napravah vpeljan, ter se vsaki dan višje priznava.

K To potrjujem s tem tovarniku po vsej pravici.

V Berlinu, 31. januarja 1870.

Herman Roseno,

dvorni zalagavec Nj. Vel. kralja pruskega.

Z veseljem potrdim, da uže več let rabim izvrstno črnilo gosp.
Fritscha, in da se isto v vseh mojih pisarnah rabi. Bilo bi samo to že-
leti, da bi se ta praktična in koristna iznajdba še bolj razširila, ker je v
tej stroki zares najboljša, kar se je dozdaj kot črnilo zgotovilo.

Na Dunaji, 22. januarja 1873.

Jan. grof Harrach.

Radi potrdimo s tem g. **Ferd. Fritschu**, da se njegov Reform-
izleček uže več let v naših pisarnah rabi, ter da vsem terjatvam najbolje
ustreza.

Na Dunaji, 26. februarja 1873.

Zastop zavarovalnega društva „Victoria“.

Zelo radi potrdimo s tem g. **Ferd. Fritschu**, da tako dobro
njegov črnilo izleček, kakor tudi njegova mnila iz solnčnice vsem terjatvam
popolnem zadostuje, in smo mi s temi pripravki popolnem zadovoljni.
Strebersdorf pri Dunaji, 27. aprila 1873.

Graf Dionis Andrassy, m. p.

Grofnja Franja Andrassy, m. p.

Jaz in moja hči, ker oba zelo veliko piševa, sva vsakovrstna
črnila poskušala, in po triletnih skušnjah Reform-izleček gosp. **Ferd.**
Fritscha, Schulerstrasse 20, kot najboljša in najprijetnejša, posebno za
dopisovanje (ker se ne prijemlje) našla, misliiva tudi v prihodnje pri njem
ostati in ga priporočava najbolje vsem, ki morajo ali hočejo veliko pisati.
Na Dunaji, 3. maja 1873.

August Friderik grof Marschall, m. p.

Švicarski glavni komisar za dunajsko svetovno izložbo izreka s
tem, da se je od g. **Ferd. Fritscha**, Schulerstrasse št. 20 na Dunaji na-
rejeno črnilo za kopiranje „Reform-izleček“ kot izvrstno potrdilo, in se
zato vsem najbolje priporočiti more.

Na Dunaji, 8. oktobra 1873.

H. Rieter.

Posebnost in izvrstnost črnilnih fabrikatov in toaletnih mnilovih
fabrikatov gosp. **F. Fritscha** potrjuje po natančnej analitičnej in empi-
ričnej skušnji
(290—1)

c. k. kemik deželne sodnije.

Glavna zaloga pri g. Jan. Giontiniju
v Ljubljani, na glavnem trgu

Lesarna in tisk „Narodne tiskarne“.

NEUESTE STAEMPEL DRUCK FARBE
F.F.F.
COPIER TINTEN
JOKEY CLUB
HONEY-SOAP
COSMETIQUE
WINDSOR SOAP
BOUQUET KAISERINN ELISABETH
MACASSAR OIL
COSNELL & BAYLAY

Najvažnejšim iznajdbam novega časa
se moj novo iznajdeni
Reform-izleček

kot najboljša črnila vredno pridružuje s tem, da moj
izleček lahko in zelo črno iz peresa teče, ne plesnija,
jeklenih in risalnih peres tudi pri več letnej rabi ne po-
škoduje, se čez več mesecev še lahko kopira, in je treba
posodi pozneje le navadno vode dolivati, tako da tedaj
nikoli ne vsahnje.

Za 70 Kr. eno
kancelijsko pisalno orodje
napolnjeno z Fritschevim Reform-izlečkom.
V dišavnih steklenkah za izvožno velja bokal 4 gold.,
maselje 1 gold.

Ferdinand Fritsch,
Dunaj, I. okraj, Schulerstrasse šte. 20,
Fabrikant
kemično - tehničnih tvarin.

Izdajatelj in arhivnik **Josep Jarcic.**